

Arbo & Veiligheid

Veilig en Gezond werken op Daken

Werken op daken is een gevaarlijke activiteit, zo blijkt keer op keer. Jaarlijks gebeuren er nog steeds talrijke ongevallen, waarvan sommige met dodelijke afloop, doordat werknemers tijdens het werk van het dak vallen.

Uit een voorzichtige inventarisatie blijkt dat er in meer dan 20% van de projecten in uitvoering onvoldoende rekening gehouden is, of wordt, met het risico van vallen van hoogte. Dit betreft niet alleen die projecten waar de standaard dakrandbeveiliging geen directe uitkomst biedt. Ook daar waar deze zeer gemakkelijk plaatsbaar is, wordt door onbenulligheid (te weinig hekwerken op het werk, hekwerken niet verplaatsen want het is zo lastig, verschillende systemen door elkaar, gebreken aan het hekwerk van bevestigingsmiddelen, verkeerde ballast blokken enz., enz.) onveilig gewerkt.

Het gevolg is dat werknemers en werkgevers tegen de lamp lopen en geconfronteerd worden met stillegging van werkzaamheden door de Inspectie SZW, processen verbaal en persoonlijke boetes aan werknemers en/of onderaannemers.

VEILIG OP DE HOOGTE 2011

Op 26 oktober 2011 vond de manifestatie 'Veilig op de hoogte plaats, georganiseerd door het platform preventie valgevaar HBA met ondersteuning van het ministerie SZW.

SBD is samen met glazenwassersorganisatie OSB de oprichter van het Platform en mede-initiatiefnemer van de manifestatie. Alle informatie staat op <http://www.veiligopdehoogte.nl/>. Het belangrijkste gegeven van deze dag was dat vanaf 2012 via de bouwregelgeving opdrachtgevers de verplichting krijgen om gebouwen aantoonbaar veilig te laten ontwerpen zodat tijdens het beheer veilig onderhoud mogelijk is. Gevolg van deze regel zal zijn dat alle betrokken partijen in de bouwketen zich gezamenlijk meer verantwoordelijk gaan voelen voor veilig gebouwonderhoud.

Dit geldt niet alleen voor de aanpak van valgevaar, maar ook voor andere risico's, waaronder in ieder geval de aanpak van fysieke overbelasting. Want op dit punt zal met de CAO-verplichting dat het handmatig tillen (per persoon) van dakbedekkingsmateriaal boven 25 kg niet meer is toegestaan, ook zeker een verbetering gaan optreden. De belangrijkste tips voor veilig en gezond werken op daken:

- Veilig werken is verantwoording voor Eigen LIJF en Leden
- Veilig werken is ook een verantwoording voor COLLEGA' S en andere werknemers
- Veilig werken is ook rekening houden met derden op en om de bouwplaats (flatgebouwen/woningen enz., enz.)
- Veilig werken betekent discipline en nuchter verstand gebruiken
- Veilig werken begint al bij het opnemen en calculeren van de werkzaamheden
- Veilig werken is een verplichting voor ons allen

De belangrijkste risico's van werken op daken zijn als volgt samen te vatten:

- Het vallen van hoogte bij het betreden van het dakvlak
- Het vallen van hoogte door het ontbreken van een veilige randbeveiliging
- Het vallen van hoogte bij het belopen van het dakvlak langs de dakrand en langs lichtstraten en/of overige aanwezige daksparringen welke niet zijn voorzien van beveiliging en/of markering

- Het ontstaan van brand

De belangrijkste standaardmaatregelen:

- Dakrandbeveiliging van werkplek plus aan weerszijde 4 meter
- Dakrandbeveiliging van 4 meter aan weerszijde van de ladder (daktoegang)
- Dakrandbeveiliging van 4 meter aan weerszijde van de ladder (tweede vluchtweg)
- Dakrandbeveiliging van 4 meter aan weerszijde van ladderlift, stortkoker etc.
- De overige dakdelen voorzien van een markering, deze kan bestaan uit rood/wit kunststof ketting en/of lint. De markering wordt op een afstand van 2 meter uit de dakrand gemeten aangebracht

Gebruik per werkobject 1 soort dakrandbeveiliging en de daarbij behorende ballastblokken.

Controleer voor aanvoer naar het werk de beveiliging op gebreken en/of het ontbreken van onderdelen, vervang indien nodig de beschadigde onderdelen.

Maak voor het aanbrengen van de dakrandbeveiliging altijd gebruik van een goedgekeurde harnasgordel.

Bij een dakhelling van 10 tot 15 graden is het aan te bevelen om extra ballastblokken op de liggers te plaatsen.

Rondom lichtstraten/koepels, sparingen en dakramen dient altijd een deugdelijke beveiliging te worden aangebracht.

Indien er geen en/of onvoldoende dakopstand aanwezig is en het gevaar bestaat dat voorwerpen of materiaal naar beneden kunnen vallen moet een kantplank met een breedte van 15 centimeter worden aangebracht.

Wanneer tijdens de werkzaamheden gebruik wordt gemaakt van een ladderlift, stortkoker en container ontstaat gevaar voor derden. Het gebied rondom lift, stortkoker, container en ladder moet worden afgezet d.m.v. hekken, kunststof en/of rood/wit lint.

Denk ook aan de veiligheid van eigen werknemers, tijdens verticaal transport is het verplicht zowel beneden als op het dak een helm te dragen.

Preventiemaatregelen:

- In de directe nabijheid van de werkplek minimaal 2 stuks brandblussers, met inhoud van 12 kg ABC poeder, onder druk en geldige keuring. Bij meerdere en verder uit elkaar gelegen werkplekken, extra brandblussers plaatsen
- Bij het gebruik van een bitumenkachel, welke voorzien dient te zijn van een thermostaatbrander, moet in de directe nabijheid extra brandblusser, emmer met inhoud van 5 kg bluspoeder en een blusdeken aanwezig zijn

Deze maatregelen kunnen alleen genomen worden als er sprake is van een "vlak" daksituatie. Voor daken met een helling van 15 graden en hoger gelden extra beveiligingen.

De hierboven genoemde risico's en daarbij te nemen maatregelen zijn vastgelegd in de Arbocatalogus Platte daken (www.arbocatalogus-plattedaken.nl).